

ผลงานนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี

ชื่อผลงาน “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ”

ชื่อเจ้าของผลงานนวัตกรรม นางสาวรุ่งฤดี โชติวิเชียร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
โทรศัพท์มือถือ 081-3206271 e-mail chotwicheen@gmail.com

ประเภทผลงาน

- ด้านการบริหาร
 ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

- ความพอเพียง
 ความกตัญญู
 ความซื่อสัตย์สุจริต
 ความรับผิดชอบ
 อุทิศคุณธรรม
 คุณธรรมอัตลักษณ์ (โปรดระบุ) มีวินัย

รายละเอียดเอกสารการนำเสนอผลงานนวัตกรรม

1. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) 2564 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 23 (3) กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา” สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะที่ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มี

รายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs)

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อน้อมนำและสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและได้จัดทำ “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้ตระหนักรู้เข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลรู้ถึงคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรักผดชอบชาติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรม โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยรูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อนและทำได้ง่าย เป็นการลงทุนต่ำแต่ได้กำไรมากและสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริง ช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน “ลดลง” และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ “เพิ่มขึ้น” นับเป็นการพัฒนาเยาวชน ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้กำหนดนโยบายโดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีตระหนักรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางของการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาจึงเป็นเสมือนสถานที่ที่บ่มเพาะต้นกล้าและผลิตทรัพยากรบุคคลซึ่งสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทางด้านพุทธรปัญญาจะต้องกระทำควบคู่ไปพร้อม ๆ กับการเติมเต็มศักยภาพนักเรียนในด้านทักษะปฏิบัติที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างนักเรียนกับสังคม ผู้เรียนจึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องเหมาะสมในแต่ละบริบท ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมสามารถตอบสนองสังคมได้โดยการสร้างเสริมและปลูกฝังผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ก้าวทันโลกปัจจุบัน ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคนดีให้บ้านเมือง ดำรงชีวิตอย่างพอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร โดยทำพอประมาณให้เหมาะสมกับตนเองไม่ฟุ้งเฟ้อ และฝึกตนเองให้รู้จักความพอดี พอเหมาะ และมีภูมิคุ้มกันที่ดี

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นครูผู้สอน จึงมีแนวคิดในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ โดยการบ่มเพาะให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะเป็นคนดีมีคุณธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป โดยจัดทำรูปแบบนวัตกรรม

“ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนได้นำหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการมาออกแบบนวัตกรรม ซึ่งได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนได้มีคุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่วัยที่จะต้องเตรียมพร้อมรับสิ่งต่าง ๆ และติดตัวไปเพื่อนำไปประพฤติ ปฏิบัติต่อไปในวันข้างหน้า เปรียบเสมือนต้นกล้าที่ต้องการการดูแล รักษา เอาใจใส่ให้สวยงาม แข็งแรง และสมบูรณ์ เพื่อเติบโตอย่างมีคุณค่าต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการสร้างสรรค์คนดีให้เกิดเป็นรูปธรรม ภายใต้บริบทของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ และกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู ผู้บริหาร และทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ “นักเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการทุกคน เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม”

2. จุดประสงค์และเป้าหมาย

เชิงคุณภาพ

- 1) เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีค่านิยมที่เหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน
- 2) เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ได้มีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

เชิงปริมาณ

นักเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ จำนวน 198 คน

3. กระบวนการผลิตนวัตกรรม

นำเสนอข้อมูลพร้อมรูปภาพ /แผนภาพ /สื่อ โครงการที่เกี่ยวข้อง ที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของการพัฒนาผลงาน การนำไปใช้จริง และผลที่เกิดขึ้นจริง ในหัวข้อต่อไปนี้

1) สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนในปีการศึกษา 2568 จำนวน 198 คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู จำนวน 11 คน ครูธุรการ 2 คน ครูอัตราจ้าง 2 และช่างไฟฟ้า 1 คน มีครูสอนครบชั้น เด็กนักเรียนมาจากหลากหลายชุมชน หลายพื้นที่และที่สำคัญ ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัวทำให้เด็กแต่ละคนเกิดความแตกต่างในการประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างเห็นได้ชัด ผู้บริหาร คณะครู และครูผู้สอน จึงร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (SWOT Analysis) เพื่อร่วมกันค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีของสังคม

อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนนั้น ต้องปลูกฝังและขัดเกลา รวมถึงบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรมตั้งแต่วัยเรียน เปรียบเสมือนการดูแล รักษาให้ต้นกล้านั้นสวยงาม แข็งแรง ทนต่อทุกสภาวะการณ์ และเจริญเติบโตให้ประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2) การออกแบบนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา

แนวคิดหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม : โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 รวมไปถึงการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนตามกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยใช้รูปแบบนวัตกรรม “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ซึ่งเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน โดยใช้คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ทุกคนจะต้องมีในตัวเอง ผ่านกระบวนการ PDCA เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดเป็นรูปธรรม มีกระบวนการสร้างองค์ความรู้/ความเข้าใจให้กับผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นให้มีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนเป็นการจัดกิจกรรมแบบ Active Learning ประเมินความรู้ความเข้าใจผ่านการสะท้อนความคิด ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามตัวชีวิต สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นขั้นตอนในกิจกรรมที่ครูเตรียมไว้ให้ มีการถามตอบ อภิปรายร่วมกัน การนำเสนอ เพื่อเป็นการสะท้อนความคิดของผู้เรียน คุณธรรม 8 ประการประกอบด้วย

- 1) **ขยัน** คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อดทน ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ **ผู้ที่มีความขยัน** คือ ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควรเป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง
- 2) **ประหยัด** คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ **ผู้ที่มีความประหยัด** คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ
- 3) **ความซื่อสัตย์** คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียงไม่มีเล่ห์เหลี่ยมมีความจริงใจ ปลอดภัยจากรู้สึกลำเอียงหรืออคติ **ผู้ที่มีความซื่อสัตย์** คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง
- 4) **มีวินัย** คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม **ผู้ที่มีวินัย** คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ
- 5) **สุภาพ** คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ

ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้ที่มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

6) สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น **ผู้ที่ความสะอาด** คือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ผีกลฉัดใจมิให้ชุ่มมัว จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

7) สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุ ผลตามที่ต้องการเกิดการยกย่องสร้างสรรคปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า ความสมานฉันท์ **ผู้ที่มีความสามัคคี** คือ ผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

8) มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อน มนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน **ผู้ที่มีน้ำใจ** คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

แผนภาพที่ 1 : คุณธรรม 8 ประการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการปลูกฝัง ส่งเสริม สนับสนุน และบ่มเพาะคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ให้กับต้นกล้าเพื่อให้ต้นกล้าเหล่านั้นมีความสวยงามตามจุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้ ครูผู้รับผิดชอบโครงการและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้มีการ PLC และนำเสนอแนวทางและ

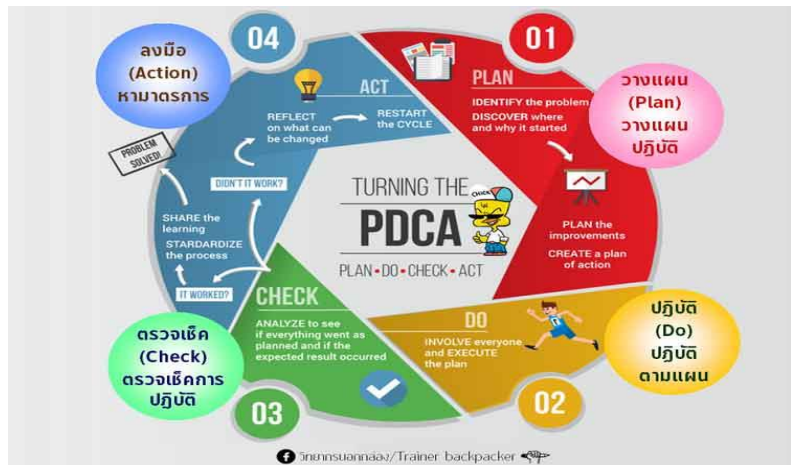

นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และออกแบบกระบวนการในการสร้างนวัตกรรม “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ก่อนนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ผ่านกระบวนการ PDCA

PDCA คืออะไร (วงจรมะมิง)

PDCA คือวงจรบริหารสี่ขั้นตอนที่ประกอบไปด้วย Plan (การวางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Action (การดำเนินการ) PDCA เป็นระบบที่สำคัญมากต่อปฏิบัติงานและการวางแผนงานเพราะทั้งสี่ขั้นตอนสามารถทำซ้ำได้ง่าย และสามารถใช้สื่อสารกับพนักงานได้ทุกระดับชั้น

แผนภาพที่ 2 : การสร้างนวัตกรรม “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ผ่านกระบวนการPDCA

ขอบเขตของนวัตกรรม

รูปแบบ	แนวคิด	แนวปฏิบัติ
P – Plan ● การวางแผน	เริ่มต้นการวางแผนโดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มไปจนถึงสุดสิ้นสุด ปัญหาที่จะต้องแก้ไข ครูผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง กระบวนการค้นหาข้อมูลคืออะไร กระบวนการแก้ไขคืออะไร ที่ชัดเจน แล้วนำมาออกแบบวางแผนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ กิจกรรมที่พัฒนาตามโครงการ (Action Plan) ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม	- การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดขึ้น - ผลงานด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

รูปแบบ	แนวคิด	แนวปฏิบัติ
<p>D – DO</p> <p>๑ การปฏิบัติตามแผน</p>	<p>☞ กระบวนการออกแบบ สร้างนวัตกรรม/รูปแบบกิจกรรม โดยมี วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ การปลูกฝัง ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนา คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการให้กับผู้เรียน ที่จำต้องการมีกระบวนการดำเนินงานตาม แผนงานและมีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้รับโอกาส ในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน มีการ สะท้อนความคิดร่วมกันในแต่ละกิจกรรม เช่น การสนทนาโต้ตอบ การตอบคำถาม และการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงมี ความประพจน์หรือพฤติกรรมที่ดี มี คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เป็นต้น อีกทั้งยังมีการแนะแนวให้นักเรียนรู้จัก ตนเอง มีระเบียบวินัย ที่มุ่งเน้นการ ประพจน์ ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบที่ติงาม ด้านคุณธรรม</p>	<p>กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน เพื่อ ปลูกฝัง ส่งเสริมสนับสนุน และ พัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ให้กับผู้เรียน โครงการโรงเรียนคุณธรรม - กิจกรรมค่ายคุณธรรม - กิจกรรมวันสำคัญ - กิจกรรมโรงเรียนพอเพียงตาม รอยพ่อหลวง - กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ - กิจกรรมสถานักเรียน - กิจกรรมโฮมรูม</p>
<p>C – Check</p> <p>๑ การตรวจสอบ</p>	<p>☞ ผู้เรียนได้รับความรู้ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม เกิดทักษะ รู้สึกมีคุณค่า หรือ ความพึงใจ ที่ได้รับสิ่งแปลกใหม่หรือ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมที่มีอยู่ เกิดการเรียนรู้บนการทำกิจกรรม สร้างสรรค์คนดี ร่วมกัน ก่อให้เกิด พฤติกรรมที่ดี นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมมี คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการทุกคน ขั้นตอนการตรวจสอบควรพิจารณาเพื่อดู ว่าผลลัพธ์ในขั้นตอนที่สอง นั้นสามารถทำ ให้เป้าหมายที่เราตั้งไว้ในขั้นตอนแรกเป็น จริงได้หรือไม่ หากทำให้เป็นจริงได้ก็ข้ามไปขั้นตอนที่ 4 (Action – การปรับปรุงแก้ไข) แต่ถ้า ประสบปัญหาเยอะ หรือผลลัพธ์ไม่ดี</p>	<p>- แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบประเมินกิจกรรม/ โครงการ - แบบรายงานการใช้นวัตกรรม</p>

รูปแบบ	แนวคิด	แนวปฏิบัติ
	<p>เท่าที่ควร เราก็สามารถกลับไปขั้นตอนที่ 1 (Plan – การวางแผน) เพื่อวางแผนใหม่หรือตั้งเป้าหมายใหม่ได้</p> <p>แนวคิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทุกอย่างสามารถกลับมาพัฒนาได้เรื่อย ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนวัตกรรม</p> <p>บางขั้นตอนการตรวจสอบก็อาจจะถูกรวมกับขั้นตอนการทำ (ทำควบคู่กัน เวลาเจอปัญหาที่ปรับปรุงได้ทันที</p>	
<p>A – Act</p> <p>๑ การปรับปรุงการดำเนินงาน</p>	<p>☞ การประเมินผล การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจัดทำเป็นครั้งคราวแบบเฉพาะกิจ เพื่อที่จะตอบคำถามบางอย่างเกี่ยวกับผลงาน การประเมินผลจึงอาจเป็นการประเมินและอธิบายเกี่ยวกับประเด็นผลงานของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมและนำผลการจัดกิจกรรมรวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมที่มีอยู่ และพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นหลังการใช้นวัตกรรม”ต้นกล้าสวย ด้วย คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” พัฒนาและปรับปรุงเพิ่มเติมรวมถึงการต่อยอดการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป</p>	<p>- ผลงานด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน</p> <p>- แบบสัมภาษณ์</p>

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ออกแบบขั้นตอนกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ และคุณธรรมที่นักเรียนจะได้รับ โดยดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. หมายถึง โครงการที่พัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้บริหารครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อน กิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืนและนำไปขยายเครือข่ายได้

ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ในโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ซึ่งครูทุกคนได้รับมอบหมายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

ต้นกล้า หมายถึง เยาวชน ถือเป็นกำลังสำคัญที่จะเติบโตต่อไปเป็นกำลังที่สำคัญของชาติ ดังนั้นการปลูกฝังถือเป็นสิ่งที่สำคัญ เริ่มปลูกฝังจากจุดเล็ก ๆ จากเรื่องราวในชีวิตประจำวัน เพื่อที่เยาวชนเหล่านี้ เติบโตขึ้นไปเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง เปรียบเหมือน "ต้นกล้า" ที่เราต้องหมั่นใส่ปุ๋ย ดูแลรดน้ำ เพื่อเป็นการอบรมดูแลให้ "ต้นกล้า" เหล่านี้เติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง เพื่อที่จะได้แผ่กิ่งก้านสาขา เป็นร่มเงาให้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ต่อไป

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และ เป็น สุขภาพชน เป็นต้น จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่ว ดี เกรงกลัวต่อการทำความชั่ว โดยประการต่าง ๆ เมื่อจิตเกิด คุณธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี

วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ แนวคิดการพัฒนาการทำงานเพื่อควบคุมคุณภาพงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พัฒนามาจากแนวคิดของ วอลท์เทอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) นักสถิติในงานอุตสาหกรรม ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิง (W.Edwards Deming) นักจัดการบริหารคุณภาพ ได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงาน โดยพนักงาน จนเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรเดมมิง หรือ วงจร PDCA แนวคิดวงจร PDCA เป็นแนวคิดที่ง่ายไม่ซับซ้อน สามารถนำไปใช้ได้เกือบจะทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของภาษาอังกฤษ 4 คำคือ 1. การวางแผน (Plan) 2. ปฏิบัติตามแผน (Do) 3. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ 4. ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำนวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาปลูกฝัง สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนากิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งทุกคนมีในตัวอยู่แล้ว แต่จะมากหรือน้อย หรือจะทำอย่างไรให้นักเรียนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ มากขึ้น หรือพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของครูผู้สอน โรงเรียน และพัฒนาสู่โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA ผู้จัดทำได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
2. โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 2.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 2.2 วัตถุประสงค์โครงการ
 - 2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 2.4 เป้าหมายของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 2.5 กรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 2.6 ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม
3. นวัตกรรม
 - 3.1 ความหมายของนวัตกรรม
 - 3.2 ประเภทของนวัตกรรม
 - 3.3 แนวคิดการสร้างและการพัฒนานวัตกรรม
4. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำหลักสูตร และหรือพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี คนเก่ง มีปัญญา มีศักยภาพ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีการ รูปแบบที่ หลากหลาย และเหมาะสม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงเกิดการพัฒนาตนและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จึงต้องใช้ เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ออกแบบ ขั้นตอนกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ และคุณธรรมที่นักเรียนจะได้รับจากที่มีอยู่แล้วให้พัฒนาให้ดีขึ้น และมีคุณธรรมมากยิ่งขึ้น โดยดำเนินงานตามรูปแบบ ขั้นตอน และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

2.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอีกทั้งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ได้กล่าวถึงศาสตร์พระราชาราชซึ่งเป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมเรื่องเอกลักษณ์ของชนชาติไทย เช่น การอ่อนน้อมถ่อมตน การเป็นสุภาพชน ความขยันหมั่นเพียร การซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณงามความดีของคนไทย ที่บรรพชนไทยได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา ศาสตร์พระราชานี้ให้ข้อคิดการประพฤติปฏิบัติตนไว้ว่า อย่าคบคนด้วยฐานะ คบคนด้วยความดีมีมิตรภาพด้วยความรักความผูกพันและขอให้มีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดาผู้มีพระคุณ ประเทศชาติและพระมหากษัตริย์ ถ้าทุกคนปฏิบัติตนตามศาสตร์ของพระราชาราชแล้วก็จะเป็พลเมืองที่มีคุณภาพ ประเทศก็จะมีแต่คนดีและทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้า รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเกิดความสมดุล และยั่งยืน แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้พระราชทานไว้กว่า 40 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและครอบครัวให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข จึงนับได้ว่า “ศาสตร์พระราชาราช” เป็นเสมือนองค์ความรู้ที่อยู่คู่แผ่นดินไทย ซึ่งล้วนมุ่งให้ประชาชนทุกคนปฏิบัติตนเป็น “คนดี” ทั้งคิดดี พูดดี ทำดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม สุจริต มีวินัย และมีความสามัคคีซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นมั่นคงตลอดไป

2.2 วัตถุประสงค์โครงการ

- 1) เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนตระหนักรู้เข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลซึมซับคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีและภูมิใจในการทำความดี
- 2) เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรม โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนและมีความต่อเนื่อง

2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

- 1) จำนวนนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
- 2) จำนวนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
- 3) จำนวนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการปลูกฝังคุณธรรม

2.4 เป้าหมายของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

เป้าหมายเชิงปริมาณ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงาน โดยมีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ในปีการศึกษา 2560 ที่กำหนดให้สำนักเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขต และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. จำนวน 10,000 แห่ง เข้าร่วมโครงการและขยายผลการดำเนินงาน ให้มีความครอบคลุมโรงเรียนอย่างน้อย 30,000 แห่ง ในปีการศึกษา 2565

เป้าหมายเชิงคุณภาพ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนทุกคนมีความตระหนักรู้ เข้าใจและคิดอย่าง มีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีภูมิใจ ในการทำความดีและร่วมกันสร้างเครือข่ายชุมชนขององค์กรแห่งคุณธรรมด้วยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานและ องค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนต่อเนื่องและยั่งยืน

2.5 กรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอย เบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 โดยโรงเรียนแต่ละแห่งต้องวิเคราะห์ คุณธรรมอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนรวมถึงการพัฒนา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน

2.6 ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม

- 1) มีอุดมการณ์คุณธรรมในการพัฒนาในโรงเรียนคุณธรรม
- 2) มีกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน
- 3) มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
- 4) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดน้อยลง
- 5) มีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างความรับผิดชอบจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน
- 6) มีองค์ความรู้นวัตกรรมด้านคุณธรรมฯ และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน
- 7) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมฯ

3. นวัตกรรม

3.1 ความหมายของนวัตกรรม

นวัตกรรม หมายถึง ความคิดการปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนหรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย และใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้งานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิมทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

“นวัตกรรม” (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก innovare ในภาษาละติน แปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ความหมายของนวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์คือ การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือก็คือ ”การทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (Change) ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาส (Opportunity) และถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม” แนวความคิดนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยจะเห็นได้จากแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ เช่น ผลงานของ Joseph Schumpeter ใน The Theory of Economic Development, 1934 โดยจะเน้นไปที่การสร้างสรรค การวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะนำไปสู่การได้มาซึ่ง นวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Technological Innovation) เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นหลัก นวัตกรรมยังหมายถึงความสามารถในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริงอีกด้วย

Everette M. Rogers (1983) ได้ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรม (Innovation) ว่า นวัตกรรมคือ ความคิด การกระทำ หรือวัตถุใหม่ ๆ ซึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่ๆ ด้วยตัวบุคคลแต่ละคนหรือหน่วยอื่น ๆ ของการยอมรับในสังคม (Innovation is a new idea, practice or object, that is perceived as new by the individual or other unit of adoption) ดังนั้น นวัตกรรมอาจหมายถึงสิ่งใหม่ๆ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดเคยทำมาก่อนเลย
2. สิ่งใหม่ที่เคยทำมาแล้วในอดีตแต่ได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่
3. สิ่งใหม่ที่มีการพัฒนามาจากของเก่าที่มีอยู่เดิม

กิดานันท์ มลิทอง (2540 : 245) ได้กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมเป็นแนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนหรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้งานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

โดยสรุปแล้ว นวัตกรรมหมายถึง ความคิดและการกระทำใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมให้ดีขึ้นและเมื่อนำมาใช้งานก็ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ในการศึกษาเราก็เรียกว่านวัตกรรมการศึกษา

3.2 ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมที่นำมาใช้ทั้งที่ผ่านมาแล้ว และที่จะมีในอนาคตมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะขอแนะนำนวัตกรรมการศึกษา 5 ประเภทดังนี้

1. นวัตกรรมทางด้านหลักสูตรเป็นการใช้วิธีการใหม่ๆในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และตอบสนองความต้องการสอนบุคคลให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก นวัตกรรมทางด้านหลักสูตรได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ หลักสูตรรายบุคคล หลักสูตรกิจกรรม ประสบการณ์ และหลักสูตรท้องถิ่น

2. นวัตกรรมการเรียนการสอนเป็นการใช้วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรายบุคคลการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนแบบมีส่วนร่วมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาการพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นนวัตกรรมที่ครูผู้สอนเลือกนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA

3. นวัตกรรมสื่อการสอนเนื่องจากมีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครือข่ายและเทคโนโลยีโทรคมนาคม ทำให้นักการศึกษาพยายามนำศักยภาพของเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ จำนวนมากมาย ทั้งการเรียนด้วยตนเอง การเรียนเป็นกลุ่ม และการเรียนแบบมวลชน ตลอดจนสื่อที่ใช้เพื่อสนับสนุนการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

4. นวัตกรรมทางการประเมินผลเป็นนวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการวิจัยทางการศึกษาการวิจัยสถาบันด้วยการประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาสนับสนุนการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ครู อาจารย์

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการเป็นการใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษา ให้มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก นวัตกรรมการศึกษาที่นำมาใช้ทางการบริหารจะเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการฐานข้อมูลในหน่วยงานสถานศึกษา

3.3 แนวคิดกระบวนการสร้างและการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการการสร้างและพัฒนานวัตกรรม โดยใช้กระบวนการ PDCA

PDCA คือวงจรบริหารสี่ขั้นตอนที่ประกอบไปด้วย Plan (การวางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Action (การดำเนินการ) PDCA เป็นระบบที่สำคัญมากต่อปฏิบัติงานและการวางแผนงานเพราะทั้งสี่ขั้นตอนสามารถทำซ้ำได้ง่าย และสามารถสื่อสารกับพนักงานได้ทุกระดับชั้น

ขั้นตอนที่ 1 P- Plan (การวางแผน) เริ่มต้นการวางแผนโดยมีการหาจุดแข็งและจุดอ่อน (SWOT) ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และครูผู้สอน มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มไปจนถึงสุดสิ้นสุด ปัญหาที่จะต้องแก้ไข ครูผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง กระบวนการค้นหาข้อมูล คืออะไร กระบวนการแก้ไข คืออะไร ที่ชัดเจน แล้วนำมาออกแบบ วางแผนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่พัฒนาตามโครงการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้แนวคิดและแนวทางที่จะนำมาจัดทำนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA ต่อไป คือ

- 1.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแสวงหาแนวคิดและหลักการ ร่วมกันในองค์กร
- 1.2 การศึกษาเอกสารงานวิจัยและประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวางแผน

ขั้นตอนที่ 2 D – Do (การปฏิบัติตามแผน) ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรม/รูปแบบกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการปลูกฝัง ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ให้กับผู้เรียนผ่านกระบวนการ PDCA ที่จำต้องการมีกระบวนการดำเนินงานตามแผนงานและมีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน มีการการเลือกและการวางแผนสร้างนวัตกรรมสะท้อนความคิดร่วมกันในแต่ละกิจกรรม เช่น การสนทนาโต้ตอบ การตอบคำถามและการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงมีความประพฤติหรือพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ มีการแนะนำให้นักเรียนรู้จักตนเอง มีระเบียบวินัย ที่มุ่งเน้นการประพฤติ ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบที่ตั้งมาตรฐาน คุณธรรม โดยพิจารณาเลือกจากลักษณะของนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดี ดังนี้

1. เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็น
 2. มีความน่าเชื่อถือและเป็นไปได้สูงที่จะสามารถปลูกฝัง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
 3. เป็นนวัตกรรมที่มีแนวคิดหรือหลักการทางวิชาการรองรับ น่าเชื่อถือ
 4. สามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้จริง ใช้ได้ง่าย สะดวกต่อการใช้และการพัฒนา
- นวัตกรรม สามารถนำกลับมาทำซ้ำหรือต่อยอดได้
5. มีผลการพิสูจน์เชิงประจักษ์ว่าได้ใช้ในสถานการณ์จริงแล้วสามารถสามารถปลูกฝัง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนที่ 3 C- Check (การตรวจสอบ) ผู้เรียนได้รับความรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เกิดทักษะ รู้สึกมีคุณค่า หรือความพึงใจ ที่ได้รับสิ่งแปลกใหม่หรือปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเดิมที่มีอยู่ เกิดการเรียนรู้บนการทำกิจกรรมสร้างสรรค์คนดี ร่วมกัน ก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ที่ดี นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการทุกคน ขั้นตอนการตรวจสอบควรพิจารณาเพื่อดูว่าผลลัพธ์ในขั้นตอนที่สอง นั้นสามารถทำให้เป้าหมายที่เราตั้งไว้ในขั้นตอนแรกเป็นจริงได้หรือไม่ หากทำให้เป็นจริงได้ก็ข้ามไปขั้นตอนที่ 4 (Action – การปรับปรุงแก้ไข)

แต่ถ้าสร้างและพัฒนาวัตกรรมการสร้างนวัตกรรมประสบปัญหาเยอะ หรือผลลัพธ์ไม่ดีเท่าที่ควร เราก็สามารถกลับไปขั้นตอนที่ 1 (Plan – การวางแผน) เพื่อวางแผนใหม่หรือตั้งเป้าหมายใหม่ได้ แนวคิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทุกอย่างสามารถกลับมาพัฒนาได้เรื่อย ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนวัตกรรม บางขั้นตอนการตรวจสอบก็อาจจะถูกรวมกับขั้นตอนการทำ (ทำควบคู่กัน เวลาเจอปัญหาก็ปรับปรุงได้ทันที ครูจึงต้องศึกษาถึงรายละเอียดของนวัตกรรมที่จะสร้างและดำเนินการตามขั้นตอน เช่น การสร้างนวัตกรรมที่เป็นชุดการเรียนรู้ ครูอาจดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้
2. กำหนดและออกแบบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ออกแบบสื่อเสริม
4. ลงมือทำ
5. ตรวจสอบคุณภาพครั้งแรกโดยผู้เชี่ยวชาญ
6. ทดลองใช้ระยะสั้นเพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระ
7. นำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 A – Act (การปรับปรุง) การประเมินผล การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจัดทำเป็นครั้งคราวแบบเฉพาะกิจ เพื่อตอบคำถามบางอย่างเกี่ยวกับผลงาน การประเมินผลจึงอาจเป็นการประเมินและอธิบายเกี่ยวกับประเด็นผลงานของกิจกรรมแต่ละกิจกรรม และนำผลการจัดกิจกรรมรวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมที่มีอยู่ และพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นหลังการใช้นวัตกรรม”ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” พัฒนาและปรับปรุงเพิ่มเติมนวัตกรรมหลังจากที่หาประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดก็ตามควรนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเหล่านั้นมาปรับปรุงนวัตกรรมให้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในห้องเรียนให้ได้มากขึ้น โดยเฉพาะค่าหาประสิทธิภาพโดยการให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจและการบรรยายคุณภาพก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้กับผู้เรียนได้รับทราบ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นรายละเอียดที่จะปรับปรุงนวัตกรรมได้ง่ายขึ้นรวมถึงการดำเนินการการต่อยอดการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

4. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 2 ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46140 เนื้อที่ 107 ไร่ – งาน 53 ตารางวา เขตพื้นที่บริการจำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2, 3, 8, 9 ต. โนนบุรี ก่อตั้งขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2471 โดยทำการแยกออกจากโรงเรียนสหัสขันธ์วิทยาคม รับเฉพาะนักเรียนหญิง ได้ใช้ศาลาวัดกลางมาลัยเป็นสถานที่เรียน เรียกชื่อว่าโรงเรียนโนนศิลา(หญิง) มีนักเรียนทั้งสิ้น 156 คน มีนายสอน เสนาพันธ์ เป็นครูใหญ่ ดำรงตำแหน่งด้วยเงินพดด้วง มีครูประจำการอีก 2 ท่าน คือ นางทุเรียน ประเสริฐ และ นางสาวสินทร ศุภสังข์ พ.ศ. 2495 ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่อีกครั้ง เป็น โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ จนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2510 ทางราชการได้ทำการก่อสร้างเขื่อนลำปาว โรงเรียนอยู่ในเขตน้ำท่วมจึงได้รับคำรื้อถอนและขนย้ายมาปลูกสร้างใหม่ที่เชิงเขาภูสิงห์ทางทิศตะวันตก สร้างอาคารใหม่ ใช้งบประมาณ 300,000 บาท และได้โอนโรงเรียนให้ขึ้นอยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด หนองพนมมหาชัย

ปัจจุบันโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ เปิดทำการสอนนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปิดรับนักเรียนในเขตบริการของโรงเรียน จำนวน 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 2,3,8,9 และหมู่ที่ 1,4 บางส่วน ภายใต้การบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน นายอภิรักษ์ ภูผาดาว มีครูประจำการ 11 คน ครูธุรการ 2 คน ครูอัตราจ้าง 2 คน และช่างไฟฟ้า 1 คน รวม 15 คน มีนักเรียนจำนวนรวมทั้งสิ้น 198 คน โรงเรียน ตั้งห่างจากที่ว่าการอำเภอ 2 กิโลเมตร การคมนาคม ไป – มา สะดวก มีถนนลาดยางเชื่อมไปถึงตัวจังหวัด ระยะทางประมาณ 35 กิโลเมตร

ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

1.1 เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา ผู้อำนวยการ คณะครูและครูผู้สอน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (SWOT Analysis) เพื่อร่วมกันค้นหาจุดแข็งจุดอ่อน ซึ่งผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (SWOT Analysis) พบว่าต้อง ปลูกฝัง ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการให้กับผู้เรียนผ่านกระบวนการ PDCA เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และ เป็น สุภาพชน ที่ผู้เรียนทุกคนมีในตัวเองอยู่แล้ว แต่จะให้ความโดดเด่น มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 กำหนดกรอบแนวคิด เมื่อได้กำหนดจุดประสงค์ในการพัฒนาแล้ว ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของนวัตกรรมที่ครูผู้สอนได้สร้างขึ้น โดยการนำมาผสมผสานกับความคิดและประสบการณ์ของตนเอง พร้อมทั้งกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรม

นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

ขั้นที่ 4 ครูผู้สอนออกแบบและสร้างตัวต้นแบบนวัตกรรมให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ กำหนดเป็นอัตลักษณ์และเป้าหมายคุณธรรม โดยกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายแห่งความสำเร็จ กำหนดแนวทาง/วิธีการพัฒนาคุณธรรมในรูปของโครงการ /กิจกรรม/วิถีประจำวันที่ส่งเสริมคุณธรรมให้กับผู้เรียน และการจัดกิจกรรมในรูปแบบของกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมนอกเวลาเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอดแทรกคุณธรรมในชั้นเรียน มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ปีการศึกษาละ 2 ครั้งเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ มีการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรมจากข้อมูล ย้อนกลับ และการพัฒนาองค์กรควบคู่ไปด้วย หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบนวัตกรรม

ขั้นที่ 5 การทดลองใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA โดยนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ จากนั้นประเมินการใช้นวัตกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมคุณธรรม 8 ประการ จึงนำไปใช้จริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามขั้นตอนของกระบวนการนวัตกรรม โดยควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตัวนวัตกรรมนำผลการดำเนินงานตามขั้นตอนของนวัตกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ซึ่งหากพบว่า ผลการใช้นวัตกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่สมบูรณ์ แล้วจะเข้าสู่การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

ขั้นที่ 6 เขียนรายงานเผยแพร่ เพื่อนำนวัตกรรมไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเหมาะสมแล้วจึงเขียนรายงานและเผยแพร่ แต่หากไม่มีความเหมาะสมครูผู้สอนต้องกลับไปปรับปรุงจนกว่าจะนำไปใช้ได้

4. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ จากการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA เป็นที่เรียบร้อยแล้วนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ปลูกฝัง ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ ราษฎร์อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 จำนวน 198 คน โดยมีโครงการและกิจกรรมเพื่อ “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ดังนี้

โครงการโรงเรียนคุณธรรม เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการดังนี้

- นักเรียนมีวินัย ใฝ่รู้ มุ่งมั่นในการทำงาน
- นักเรียน มีความซื่อสัตย์สุจริต
- นักเรียน มีความกตัญญูกตเวทิต
- นักเรียนมีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- นักเรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่อย่างพอเพียง

- นักเรียนรักความเป็นไทย ชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- นักเรียนที่มีสมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่ การสื่อสาร การคิด แก้ปัญหา ใช้ทักษะชีวิต และใช้เทคโนโลยี
- ผู้เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน

จากตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ได้มีการจัดกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA เพื่อปลูกฝัง ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 198 คน ให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1. กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม โครงการโรงเรียนคุณธรรม

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวทีย มีความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย นักเรียนปฏิบัติตนจนเป็นกิจนิสัย กิจกรรมโครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นให้ผู้เรียนคู่คุณธรรม และมาตรฐานการศึกษาของ สพฐ.

2. กิจกรรมวันสำคัญ

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรัก ความกตัญญูทวาทะที่ รู้จักบุญคุณผู้ที่มีพระคุณต่อตน มีความสุภาพทั้งกาย วาจา ใจ มีวินัย มีสัมมาคารวะต่อผู้ที่อาวุโสกว่า ทำให้ผู้เรียนมีความสะอาดทั้งใจและกาย นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA จึง สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

3. กิจกรรมโรงเรียนพอเพียงตามรอยพ่อหลวง

เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะอาชีพและส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงให้กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยการ จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการทักษะอาชีพให้แก่ผู้บริหาร ครูและนักเรียนร่วมกัน วางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริม ทักษะอาชีพ โดยนักเรียนทุกระดับชั้นรู้จักการประหยัดอดออม สามัคคี มีจิตอาสา และมีรับผิดชอบปลูกผักและ ดูแลพืชผักสวนครัวมีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค สามารถเก็บผลผลิตนำไปจำหน่ายให้กับชุมชน ซึ่ง เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้ระหว่างเรียนให้ผู้เรียนได้ นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้า สวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA จึงสอดคล้องกับคุณธรรม อัตลักษณ์ที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

4. กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ

เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิต เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนรู้จักคิดมีการฝึกปฏิบัติสม่ำเสมอ โดยใช้หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างบูรณาการ มีการเรียนรู้ผ่านการพัฒนา “การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” ให้เกิดประโยชน์ด้วยปัญญา รู้จักความพอดี พอประมาณ ทั้งด้าน ความประพฤติ (ศีล) จิตใจ (สมาธิ) และปัญญา (ปัญญา) เพื่อให้เกิดการพัฒนาในการจัดกิจกรรมนั้น ได้ดำเนินการวางแผนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและเพื่อเป็นการพัฒนาให้เป็นรูปธรรมต่อเนื่องเป็นกิจวัตร ประจำวันหรือวิถีชีวิต ซึ่งได้กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติตน เช่น กิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตร กิจกรรมประจำวัน ได้แก่ กิจกรรมที่กระทำเพื่อรำลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ก่อนเคารพธงชาติ) กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ แผ่เมตตาและสงบนิ่ง (สมาธิ) กิจกรรมน้องไว้พี่ (ในแถวหน้าเสาธง) กิจกรรมเดินแถว เข้าห้องเรียนอย่างมีสติ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม เนื่องในโอกาสวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และ กิจกรรมสุด สัปดาห์ ได้แก่ กิจกรรมสวดมนต์สรภัญญะ กิจกรรมสวดมนต์แปล เป็นต้น นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA จึงสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับผู้เรียน : ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่ดีตาม จุดมุ่งหมายที่กำหนด ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามตัวชี้วัด สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็น ขั้นตอน มีการถามตอบ อภิปรายร่วมกัน การนำเสนอ เพื่อสะท้อนความคิดของผู้เรียน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการการเรียนการสอนรูปแบบ Active Learning ร่วม สามารถพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและหน่วยงานภายนอกจัดขึ้น ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทำงานเสร็จและส่งงานตามเวลา ช่วยเหลือผู้อื่นและส่วนรวม เข้าเขตรับผิดชอบเพื่อทำความสะอาด ดูแลความเรียบร้อยของเขตรับผิดชอบ นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติเร็วขึ้น เดินเป็นแถวและวางรองเท้าเป็นระเบียบ ทั้งขยะลงถังขยะ เก็บขยะโดยไม่รอคำสั่งจากครู มีความเสียสละ มีจิตอาสา ช่วยเหลือครูและผู้อื่นเมื่อมีโอกาส รุ่นพี่ช่วยเหลือดูแลรุ่นน้อง รู้จักการใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้ของที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่า มีจิตอาสาที่มีน้ำใจต่อผู้อื่น ตลอดจนช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สามารถปลูกผักสวนครัวทานเองได้รู้ การหารายได้ระหว่างเรียน นอกจากนี้ยังมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ มีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเพิ่มขึ้น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และได้รับรางวัลการแข่งขันวิชาการต่าง ๆ นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วย คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด ทำให้ผู้เรียนมีความประพฤติ และมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดี ขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม ในตัวเองมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ผลที่เกิดกับครู : ครูมีระเบียบวินัยตามวินัยของข้าราชการครู ประพฤติตนอยู่ในความดี ทำงานเต็มที่เต็มเวลาและตรงเวลา อุทิศตนต่อส่วนรวม พัฒนานตนเองตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนและมีส่วนร่วม ร่วมในการพัฒนางาน เข้าสอนตรงเวลาเอาใจใส่นักเรียนเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนไม่ละทิ้งห้องเรียนทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ มีน้ำใจต่อเพื่อนครูด้วยกัน รวมถึงมีการสร้างเครือข่ายร่วมกันภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ส่งผลให้ครูได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร ชุมชนและได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

รางวัล ผู้วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีด้านการเรียนการสอนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับพื้นที่การศึกษา ระดับดีมาก

รางวัล ครูผู้ฝึกสอนการแสดงชุด รำถวายสักการะพระยุพนาคราช (องค์ปู่ศรีสุทโธ)

รางวัล ครูผู้ฝึกสอนการแสดงชุด ออชอนภาพลัสนธุ์

รางวัล ผู้ขับเคลื่อนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในจังหวัดกาฬสินธุ์

รางวัลประกวดหนังสือเล่มเล็กระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ผลงาน “ตำนานทุจริตชีวิตพอเพียง”

ชียร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กระทรวงศึกษาธิการ

ผลที่เกิดกับโรงเรียน : โรงเรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน มีทิศทางในการดำเนินงานชัดเจน โดยมีการจัดกิจกรรมโครงการคุณธรรมต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้ผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก โดยเห็นได้จากการได้รับความร่วมมือ จากชุมชนทั้งกำลังกายและกำลังใจ เช่น การสมทบทุนหรือได้รับทุนจากศิษย์เก่าเพื่อ ปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งภายในภายนอกโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น ให้การสนับสนุนรางวัล ทุน แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี เรียนดี ตลอดจนให้ขวัญกำลังใจด้วยการยกย่อง ชมเชยทั้งกับครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนด้วยดีตลอดมา

ผลงาน/รางวัลที่ได้รับของโรงเรียน

- * โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 1 ดาว ปี 2565
- * โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ
ได้รับการยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
ระดับ 2 ดาว ปี 2566
- * โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ
ได้รับการยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
ระดับ 3 ดาว ปี 2568

5. ปัจจัยไปสู่ความสำเร็จ

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาระบบงาน
- 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน
- 4) การร่วมกิจกรรมของนักเรียน นักเรียนมีความพร้อม ให้ความร่วมมือ ร่วมใจและมีความตั้งใจ เข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงครูผู้สอนนำประสบการณ์การทำงานมาพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learn)

ผลจากการดำเนินงานตามการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA แล้ว พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้น ตระหนัก และปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ

ลู่ทางเป็นอย่างดี เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และ สังคม เป็นแบบอย่างที่ดี นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาตนเองมีคุณธรรม จริยธรรม จนก่อให้เกิดเป็นความประพฤติที่ดีงามเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน และประเทศชาติ ทำให้เกิดบทเรียน ดังนี้

1. การรับรู้และการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการสร้างสรรค์คนดี ต้องสร้างความตระหนัก ความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกันและเกิดความร่วมมือในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน
2. การบูรณาการคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรใน โรงเรียนคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนมีในตัวเอง จะมากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับแต่ละคน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน นำคุณธรรมบูรณาการเชื่อมโยง เข้าสู่การเรียนรู้ในชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ ของโรงเรียนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำมาปฏิบัติสู่การหล่อหลอมบ่มเพาะด้านคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้
3. นักเรียนทำได้ตามศักยภาพ จากการที่ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ ค้นหาปัญหา สาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหา แล้วลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ร่วมคิดร่วมทำ ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี การประเมินผล การสรุปงาน การนำเสนองาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง
4. การนิเทศติดตาม จากผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองอย่าง กัลยาณมิตร ได้สร้างขวัญและกำลังใจให้กับโรงเรียน มีข้อเสนอแนะสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน แนะนำ การจัดทำคุณธรรมตามเป้าหมาย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจแนวทางพัฒนาไปสู่โรงเรียนคุณธรรมได้ การรับรู้ปัญหา ยอมรับร่วมกัน ใต้องค์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียน ให้บรรลุเป้าหมาย

7. การเผยแพร่/การได้การยอมรับ

โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องได้ทราบเพื่อให้เกิดความร่วมมือพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ดังนี้

1. จัดประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานทั้งจัดกิจกรรมหน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ในโรงเรียน Facebook ของโรงเรียน Line กลุ่มห้องเรียน กลุ่มเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง
2. บูรณาการโดยนำคุณธรรมสอดแทรกไว้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. นำเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรม “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA โดยมีการประชาสัมพันธ์โครงการ/

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหน้าเสาธง การประชุมครูทุกเดือน การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครอง

8. เงื่อนไขความสำเร็จ

- ปัจจัยด้านบุคลากรมีความเข้าใจและเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับตนเองและผู้เรียน โรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้เพียงพอสามารถนำไปใช้ได้จริง และมีงบประมาณที่ได้รับจัดสรรสนับสนุนเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม

- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA เป็นการปลูกฝัง ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ที่เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่มีในตัวทุกคน ให้มีเพิ่มขึ้นในเชิงบวก เพื่อให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ควรเพิ่มกิจกรรมที่เพิ่มทักษะกระบวนการและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนและเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. การขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สู่การปฏิบัติ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://moralspb3.thai.ac>.

กระทรวงศึกษาธิการ. ประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษาและประเภทของนวัตกรรม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/khunchayyoch>.

กระทรวงศึกษาธิการ. โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [https://www.moe.go.th/โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.](https://www.moe.go.th/โรงเรียนคุณธรรม%20สพฐ)

กระทรวงศึกษาธิการ. โรงเรียนวิถึพุทธ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.vitheebuddha.com/main.php>

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนชม, 2540.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙. กรุงเทพฯ : บริษัทปริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2560. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.google.co.th>.

<http://www.tlcthai.com/technology/hi5-pr/19530.html>

<http://www.vcharkarn.com/included/article/showarticle.php?Aid=16268&page=10>

Th.hrnote.asia/orgedvelopment/what-is-pdca-210610/

Thaiwinner.com2pdca-cycle/

Rogers, Everett M. Diffusion of Innovation. New York : The Free Press, 1983.

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อนำเสนอผลงานการประกวดนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมของชาติ (โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.) ซึ่งผู้รายงานได้เสนอข้อมูลผลงาน จากการปฏิบัติหน้าที่สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ มีการนำเสนอข้อมูลครอบคลุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี มีชื่อว่า “ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ” ผ่านกระบวนการ PDCA

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู นักเรียน โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้กำลังใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยดีตลอดมา จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

รุ่งฤดี โชติวิเชียร

ครู โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ผลงานนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี	
ชื่อผลงาน/ประเภทผลงาน	1
ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ	1
จุดประสงค์ และเป้าหมาย	3
กระบวนการผลิตนวัตกรรม	3
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	18
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	23
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learn)	23
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ	24
เงื่อนไขความสำเร็จ	25
บรรณานุกรม	26

นวัตกรรมการสร้างสรรค์คนดี

“ต้นกล้าสวย ด้วยคุณธรรม ๘ ประการ”

ประจำปี ๒๕๖๘

นางสาวรุ่งฤดี โชติวิเชียร
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนโนนศิลาโกรกฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนโนนศิลาโกรทกษราชบุรีอำนวยการ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ